

OTSUS

Narva

19.06.2008 nr 232

Linnavalitsusele riigihanke korraldamise ülesande andmine Narva linnale sobivate ruumide rentimiseks sotsiaalmajutusüksuse vajadusteks ning Linnavalitsuse kohustamine esitada ettepanekud sotsiaalmajutusüksuse haldamise võimalustest

1. Asjaolud ja menetluse käik

Eluasemeteenus kuulub sotsiaalteenuste hulka.

Eluasemeteenuse osutamisega tegeleb käesoleval ajal Narva linn sotsiaaleluruumi eraldamise näol munitsipaalühiselamutes.

Narva linna omandis ja SA Narva Linnaelamu haldamisel on 9 ühiselamut, kus seisuga 01.05.2008 on 1345 eluruumi, millest 713 on sotsiaaleluruumid. Iga aastaga kasvab sotsiaaleluruumi vajavate inimeste arv.

Munitsipaalühiselamute (mille hulgas on ka sotsiaaleluruumid) haldamisega, sotsiaaleluruumi üürilepingute sõlmimise ja lõpetamisega, samuti sotsiaaleluruumi üürnike üürivõlgade küsimuse lahendamise tegeleb SA Narva Linnaelamu.

SA Narva Linnaelamu spetsialistide kohustuste hulka kuulub teenindamise korraldamine ja eluruumide haldamine. Ent faktiliselt kannavad sotsiaaleluruumide üürnikega tehtavad tegevused enamasti sotsiaalteenuste iseloomu, sealhulgas:

- lastekodu kasvandike abistamine iseseisvasse ellu astumisel,
- eakate ja puuetega inimeste abistamine (arsti kutsumine, toidu toomine, ravimite ostmine jmt),
- töö narkosõltlastega ja kinnipidamiskohtadest vabanenud isikutega;
- konsultatsioonid erinevate sotsiaalteenuste osutamise küsimustes;
- abistamine dokumentide, elamislubade, pensionide jmt vormistamisel.

Vastavalt Sotsiaalhoolekande seadusele on eluasemeteenus üheks sotsiaalabi liigiks, mida osutatakse kriisiolukorda sattunud isikuile ajutise võimalusena leevendada selle tagajärgi. Sotsiaalhoolekande ülesandeks riiklikul kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil on inimese väljatoomine raskest olukorrast seaduslike aktidega ettenähtud võimalustega ja viisil. Kriisiolukorda sattunud isikute probleemide lahendamisega peavad tegelema sotsiaaltöötajad selliste isikute ja perede resotsialiseerimise eesmärgil. Loodav keskus eluaseme võimaldamiseks peab olema Sotsiaalabiameti allüksuseks.

Sotsiaaleluruumi vajavate isikute hulk seisuga 01.06.2008 on 61 inimest, neist 15 inimest on vabanenud vanglast ning 19 inimest on välja tõstetud eluruumist kohtuotsusega või omaniku nõudel.

Sotsiaaleluruumi taotletavate isikutena on tihti peale alalist eluruumi mitteomavad isikud, Kodutute öömaja kliendid, kes vajavad kõrvalabi, et naasta ühiskonda. Praktika näitab, et nad ei ole võimelised iseseisvalt toime tulema eluruumi eest tasumise ja igapäevaste probleemide lahendamisega. Sotsiaaleluruumi taotlevad ka need isikud, kes kannatavad mitmete haiguste all (sh tuberkuloos) ning kelle paigutamise ühiselamusse tekitavad nad ohu teistele elanikele. Selliste isikute eraldamise võimalus ühiselamus puudub.

Samuti elavad ühiselamutes isikud, kes tervisliku seisundi tõttu peavad liikuma ratastoolil. Ühiselamutes olemasolevad tingimused, samuti üldkasutatavad kohad ei ole kohandatud selliste isikute vajaduste rahuldamiseks.

Ühtlasi taotlevad sotsiaaleluruumi vanglast vabanenud isikud.

Viru Maakohtu Kriminaalhooldusosakonnast saadud andmed näitavad, et teatud hulk isikuid vabaneb kinnipidamiskohast ennetähtaegselt ning üheks vabanemise tingimuseks on eluruumi olemasolu. Vanglate sotsiaaltöötajad teevad alati päring, milles paluvad kohliku omavalitsus teatada isiku eluruumi kohta ning talle eluruumi eraldamise võimalusest. Linna põhiliseks probleemiks on see, et puudub võimalus väljaspool järjekorda anda ennetähtaegselt vabanenutele eluruum ja luua tingimused nende rehabilitatsiooniks tänastes ühiselamu tingimustes.

Analüüsid üürnike võlgnevusi ajavahemikul 2003-2007 võib tõdeda, et üle 3 kuu suurune üürivõlgnevus kannab üürnikel alalist iseloomu ning üürivõlgnevus on ühiselamu 237 isikul. SA Narva Linnaelamu andmeil 2007-2008 aastate lõikes on võlgnevuste tõttu ühiselamutest välja tõstetud 28 inimest. Käesoleval ajal on kohtutäiturite menetluses 9 väljatõstmise asja. Kohtu menetluses on 11 asja üürilepingu lõpetamise ja võlgade sissenõudes.

Sotsiaalmajutusüksuse rajamise eesmärgiks Narva linnas on toimetulekuraskustega inimeste elutingimuste parandamine, kus omaosaluse nõue motiveerib elanikku oma elu kontrolli alla võtma ning pingutama. Öömajad on siiski ainult vältimatu sotsiaalabi vahend ja inimese tagasitoomine normaalsesse ellu on võimalik püsiva elukoha ja toetava sotsiaaltöö puhul. Osutatavate sotsiaalteenuste hulka võivad kuuluda:

1. võlanõustamine, mille eesmärgiks on toimetulekuraskustesse sattunud isiku või pere toimetulekuvõime parandamine.
2. eluruumi tagamine sotsiaalmajutusüksuses, samuti isiku- ja kõrvalabi, psühholoogiline nõustamine.

Eeldatav sihtgrupp on endised kodutud, võlgnevuste tõttu väljastõstetud isikud, öömaja kliendid, kinnipidamiskohtadest vabanenud, hoolekandeesutustest korrarikumiste ja muudel põhjustel väljatõstetud isikud. Sotsiaalmajutusüksuses elamise teenus kannab ajutist iseloomu ja kestab senini, kuni on lahenenud isiku kriisiolukord.

Käesoleva aja Narva linna sotsiaalpoliitika peab lähtuma sellest, et luua linnas mitmeastmeline resotsialiseerimise süsteem (öömaja-varjupaik, sotsiaalmajutusüksus-iseseisev elu - munitsipaal eluruum).

Seoses sellega on esile kerkinud linnas vajadus asutada spetsialiseeritud keskus, kus on loodud kõik tingimused sotsiaalteenuste saamiseks, sh eluasemeteenus.

Umbkaudne hinnang näitab, et vastava hoolekande asutuse rajamine võib linnale maksma üle 50 miljoni krooni, mis on liiga suur koormus Narva linna eelarve jaoks. Palju ratsionaalsem variant on vastava riigihanke alusel rentida hanke võitja poolt pakutavaid ruume ja asutada selleks vastav asutus. Seoses sellega on vaja volitada Narva Linnavalitsust läbi töötama sotsiaalmajutusüksuse asutamise küsimus ning delegeerida Narva Linnavalitsusele riigihanke korraldamise õiguse Narva linnale sotsiaalmajutusüksuse vajadusteks sobivate ruumide rentimiseks.

2. Õiguslikud alused

Kohaliku omavalitsuse seaduse § 22 lõike 2, § 35 lõike 1 ja Riigihangete seaduse § 10 lõike 1 punkti 2 alusel

3. Otsus

3.1 Anda Narva Linnavalitsusele ülesanne korraldada riigihange Narva linnale sotsiaalmajutusüksuse vajadusteks sobivate ruumide rentimiseks.

3.2 Kohustada Narva Linnavalitsust esitada ettepanekud sotsiaalmajutusüksuse haldamise võimalustest.

4. Rakendussätted

4.1 Otsus jõustub seadusega ettenähtud korras.

4.2 Otsust on võimalik vaidlustada Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajas 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Mihhail Stalnuhhin
Linnavolikogu esimees